Nh□ng chú ý khi chăm sóc b□nh nhân đ□t qu□ t□i nhà

Tr□□c h□t ph□i cho b□nh nhân n□m □ phòng thoáng mát, đ□ ánh sáng, tránh □m □□t và t□i. Gi□□ng n□m không nên kê sát t□□ng, nên có kho□ng tr□ng xung quanh đ□ ti□n cho vi□c lăn tr□ b□nh nhân.

Chăm sóc dinh d□□ng: □ nhà ít có đi□u ki□n đ□ truy□n d□ch (đ□□ng, đ□m) cho b□nh nhân nên v□n đ□ nuôi d□□ng r□t quan tr□ng. V□i nh□ng b□nh nhân không t□ ăn đ□□c mà ph□i đ□t sonde d□ dày, ng□□i chăm sóc ph□i bi□t cách cho ăn qua sonde. Nuôi d□□ng b□o đ□m 1.800-2.000 Kcal/ngày t□□ng đ□□ng v□i 3-4 b□a/ngày, m□i b□a b□m 500ml. Thành ph□n ăn th□□ng có khoai tây, cháo đ□c, th□t n□c, giá, rau ngót ho□c rau c□i c□t xay nh□ n□u thành súp cho b□nh nhân, có th□ cho thêm 1-2 thìa d□u th□c v□t vào súp. Sau m□t th□i gian có th□ cho b□nh nhân t□p ăn qua đ□□ng mi□ng và rút d□n sonde.

V□i nh□ng b□nh nhân không đ□t sonde d□ dày, ăn b□ng đ□□ng mi□ng thì nên ch□n nh□ng th□c ăn h□p kh□u v□ v□i ng□□i b□nh. Chú ý cho ng□□i b□nh ăn t□ t□, tránh ép b□nh nhân vì có th□ gây ngh□n, s□c r□t nguy hi□m. Nh□ng b□nh nhân có thêm b□nh lý tăng huy□t áp, đái tháo đ□□ng, tăng m□ máu thì ph□i ăn theo ch□ đ□ quy đ□nh.

Chăm sóc ch□ng loét: Nh□ng b□nh nhân đ□t qu□ th□□ng ph□i n□m lâu, nh□t là nh□ng b□nh nhân hôn mê, thì bi□n ch□ng r□t th□□ng g□p là loét. Th□□ng g□p loét □ nh□ng ch□ b□ t□ đè nhi□u nh□ vùng cùng c□t, hai gót chân, hai b□ vai. Đ□ không có loét thì bi□n pháp ch□ y□u là d□ phòng loét vì khi đã có loét thì vi□c đi□u tr□ s□ ph□c t□p, khó khăn, th□m chí b□nh nhân có th□ t□ vong do nhi□m khu□n huy□t ho□c quá suy ki□t.

Đ□ d□ phòng loét có m□t s□ bi□n pháp nh□ :Cho b□nh nhân n□m trên đ□m h□i ho□c đ□m n□□c; lăn tr□ thay đ□i đi□m t□ cho b□nh nhân: c□ 2 gi□ tr□ mình cho b□nh nhân 1 l□n (t□ n□m ng□a sang n□m nghiêng ph□i ho□c trái). H□ng ngày xoa bóp nh□ nhàng nh□ng vùng b□ t□ đè nhi□u, tuy nhiên không nên xoa bóp m□nh gây tr□t da. V□n đ□ng th□ đ□ng bên li□t đ□ tránh co c□ng c□ và giúp l□u thông tu□n hoàn.

Gi□ gìn v□ sinh các vùng da b□ t□ đè nhi□u. H□ng ngày 1-2 l□n lau b□ng khăn m□m, □m, sau đó

lau khô b□ng khăn m□m s□ch, nh□t là sau khi đi đ□i, ti□u ti□n. Khi lau tránh làm xây xát da, không nên bôi m□ hay r□c b□t kháng sinh vì gây h□n ch□ hô h□p c□a da và gây □m càng d□ loét. H□ng ngày ph□i ki□m tra phát hi□n s□m các d□u hi□u ch□m loét nh□ ng□a, đau, thay đ□i màu da nh□ đ□, tím đ□ k□p th□i đi□u tr□. Khi phát hi□n ra các d□u hi□u ch□m loét thì ph□i kê g□i, đ□m m□m t□i các n□i đó đ□ tránh b□ t□ đè thêm, ho□c có th□ dùng thu□c x□t sanyren đ□ tránh loét.

N□u đã có loét thì vi□c chăm sóc nh□ sau: Th□i gian đ□u v□t loét ch□a lan r□ng ch□a sâu, có th□ là v□t tr□t da thì h□ng ngày 1-2 l□n r□a b□ng n□□c mu□i sinh lý và n□□c oxy già, dùng g□c ti□t khu□n th□m khô, sau đó có th□ bôi xanhmethylen r□i dùng g□c vô khu□n đ□p l□i. T□t h□n có th□ chi□u đèn t□ ngo□i vào v□t loét. N□u v□t loét sâu, r□ng và có t□ ch□c ho□i t□ thì tr□□c h□t ph□i c□t l□c h□t t□ ch□c ho□i t□, sau đó đ□p g□c có NaCl 10% và thu□c tím, 1 ngày thay 1 l□n. Ho□c có th□ dùng mi□ng băng urgosorb. Mi□ng băng này có tác d□ng hút các t□ ch□c b□n và ho□i t□.

Khi v□t loét có d□u hi□u h□i ph□c, v□t loét nông d□n, lên các t□ ch□c h□t thì có th□ bôi thêm cao sinh c□.

Chăm sóc các bi□n ch□ng v□ hô h□p và ti□t ni□u: Ngoài bi□n ch□ng loét thì □ nh□ng b□nh nhân sau đ□t q□y th□□ng có nh□ng b□nh lý v□ đ□□ng hô h□p do n□m lâu và ít v□n đ□ng nh□ viêm ph□i, t□c ngh□n đ□□ng th□ do □ đ□ng đ□m rãi. Cho b□nh nhân ng□i d□y, v□ rung vùng l□ng h□ng ngày đ□ b□nh nhân d□ kh□c đ□□c đ□m rãi. Nhi□u b□nh nhân n□ng hôn mê không có ph□n x□ kh□c thì ph□i có máy hút đ□m t□i nhà, có th□ s□ d□ng khí dung 2 l□n/ngày. Dung d□ch làm khí dung bao g□m 4ml berodual, m□t □ng gentamycin và m□t □ng a chymotripsin.

Bên c□nh b□i nhi□m ph□i thì nhi□m khu□n đ□□ng ti□t ni□u cũng r□t hay g□p □ nh□ng b□nh nhân sau đ□t qu□. Nh□ng b□nh nhân này th□□ng đ□i ti□u ti□n không t□ ch□, ph□i đ□t cap□t ho□c sonde ti□u và ph□i th□t tháo vì có táo bón. Vì v□y, h□ng ngày ph□i lau r□a vùng sinh d□c ti□t ni□u, gi□ khô ráo nh□t là sau khi đi v□ sinh. Nh□ng b□nh nhân đ□t sonde ti□u thì r□a bàng quang h□ng ngày. Ch□ đ□ ăn c□n nhi□u rau xanh, ch□t x□, u□ng đ□ n□□c và xoa bóp b□ng đ□ tránh táo bón. N□u b□nh nhân có táo bón thì ph□i th□t tháo cách ngày.

Nhìn chung nh□ng b□nh nhân đ□t qu□ khi qua giai đo□n c□p thì v□n đ□ chăm sóc, nuôi d□□ng, v□n đ□ng ph□c h□i ch□c năng cho b□nh nhân r□t quan tr□ng, giúp b□nh nhân s□m h□i ph□c và s□m hòa nh□p v□i cu□c s□ng.

Khoa h□i s□c c□p c□u